

szeretne falura menni pihenni. Mindebből kiérezhető, hogy a dolgozóleányok lelkiélete zaklatott, elégedetlen, amihez valószínűleg hozzájárul az is, hogy többé-kevésbé érett nő létükre még mindig meddő leányságra vannak kárhóztatva. Jellemük, törekvéseik most állnak válaszfalon, még elfordíthatók ilyen vagy olyan irányban, de egy bizonyos: férfi kortársaikkal bármikor kiállják az összehasonlítást."

Összefoglalva a feltárt helyzetet a 70 dolgozó leány adatai nagy általánosságban a cluji dolgozó leány szociális viszonyait tükrözi vissza s ha nem, annál több ok ez arra, hogy végre helyzetüket pontosan felmérjük. S ha pedig megfelel a valóságnak, akkor komolyan le kell számolni minden kicsinyes előítélettel, mert leányaink úgy a gazdasági életbe, mint nemzeti, közéleti, kulturális küzdelmekbe már is cselekvően befolyanak és helyet kérnek. Problémájuk külön problémának tűnik, de elvitathatatlan, hogy sorsuk a társadalom nagy problémáiba ágyazódik. Helyzetüket tanulmányozva sehol sem jelentkeznek bajaik csak nemzetiségi vagy csak gazdasági formában, bár ez utóbbiból látszik fakadni minden, mint a fagyókeréből kihajtó ágak és lombok. Napjainkban, amikor igen nagy előszeretettel mindent nemzetiségi vagy faji kérdésnek kívánnak beállítani, igen-igen nagy hiba volna mellőzni és meg nem látni, hogy a hangsúly a dolgozó leányok helyzeténél is a szociális viszonyokra esik. Ezek megoldása nélkül megoldhatatlan marad a nemzetek problémája is. A tömegek nagy szegénysége éppen úgy szétzüllesztget valamely nemzetet, mint adott esetben egyesek nagy gazdagsága.

MAI FIATAL MAGYAR KÖLTŐK

BENEDEKFFI SAMU: VIHAR UTÁN

*Zeng az erdő, zúg az ár,
fehér fényben a határ,
fasudara karikáz,
szelek keze bele ráz.*

*Búg a mennybolt karaja,
nő a vizek taraja.
Tavak arca gyűrűt hány,
Nyárfa reszket: bűnös lány.
Láng lobban a hegyeken,
esőfüggöny kereken.*

*Záporoz a viharár,
sánta nyulra fia vár,
erdő mélyén vad üvölt.
Párát dobog fel a föld.*

BERKÓ SÁNDOR: BOLYONGÁS

*Hosszú lépésekkel, a mező fagyos rögein,
füstöt lihegve szaporázom kemény lépteim,*

*dombról le, dombnak fölfelé, s mint a falevél:
lila az orcám, enyhe pirral futja be a vér.*

*Velőmön a szél átsüvit, de csak baktatok,
összeszorított fogsorokkal, hogy csak úgy sajog,
egyre előre. A határ halvány-rózsaszín
ködfüggőnyét cafattá tépik csontos ujjaim.*

*S ím, Krisztus-kereszt áll a völgy kellős közepén,
csillan a nap szép gömbölyűre kipingált szivén,
két tenyeréből hirtelen, mint fehér szalag,
a keskeny országút kibomlik s kétfelé szalad.*

*Már ott lihegnek valahol túl a hegy mögött,
parasztleányka tán belőlük szép máslit kötött...
Dombról le, dombnak fölfelé kanyarog utam,
szegény a föld, a bér, az ember, akár jómagam;*

*a táj a kicsi kőkereszt elé térdepel,
de Jézus arca mindhába néz az égre fel, —
nem is kutatok hát a dús fellegek mögött,
keskeny barázdák közt bolyongva bontom a ködöt.*

*Talpom alól a barna föld fázós éneke
sikong a szélbe s megcirógat reszkető keze:
— Jól őrizd, öcsém, az utat, amely léptedet
el igazítja és a sűrű ködön átvezet!*

FEKETE FERENC: SZÍVÓSSÁG

*Sem mag, sem csira
sem magzat az anyaméhben.
Igy, csak a napok várnak,
a hetek, a hónapok, az évek,
a századok s az évezredek nyomukban.
Igy: eltűnve a jelen mögött
egészen a pillanatig míg rájuk
kerül a sor, ki nem bontakozva
önmagukban, kigunyolva, eltakarva,
csak nagy álmodók álmában
csak nagy gondolkodók agyában
fel-fel csillanva néha
igy, ily rendithetetlen tudattal
hogy eljönnek mégis,
holnap, egy hét, egy hónap, egy évszázad
egy évezred múlva: az idejükben.
Igy, csak a napok, a hetek
a hónapok, az évszázadok
s az évezredek várnak.
Meg én.*

FLÓRIAN TIBOR: TANYÉR

Az élet ételét nyújtja,
 önmaga örökkön éhező.
 Szerzetes.
 Alázatos és szegény,
 de vállain hordja a világot.
 Nem ismer gazdagot,
 sem szegényt.
 Nemzetek fölött áll,
 oltárok fölött áll.
 Nem kérdi hitvallásodat.
 Egyisten-hívő,
 s csak egy királynak hódol.
 Éhség királya,
 ki az éhezőket testvérré emeled,
 legyen szent a te neved.

LŐRINCZI LÁSZLÓ: KERTÉSZ

Roskadtan áll virágháza tetején.
 Csak rózsavillaton él, csak mályvaizű illatokon,
 mint csecsemő anyja tején.

Rossz dohányjal tölti cseréppipáját.
 De csak virágaiért pipázik. „Használ nekik a füst“ —
 mondogatja és megsimogatja rózsáinak fáját.

Néha iszik egy-két kortyot a sarki zsidónál.

De akkor is csak azt meséli, hogyan tenyésztett
 valamelyik vidéki gróf kertjében csodásabbnál csodásabb
 hatszinű dáliát. Kérges kezét sokszor felejtette borzas fejemen
 és én már akkor tudtam, hogy valamit kell neki mondanom.
 Most tudom:

Kertész bácsi, maga a mennyei hidon áll!

SZTOJKA LÁSZLÓ: MINT A BÖLCSEK...

Kedves, én úgy élek már, mint a bölcsek:
 vizen s kenyéren. Antik, kényyszer-bölcs,
 kit a nehéz sors tett ilyenné — hát mosolyog.
 Neki nem kell szólni: ne költs
 feleslegesen, hiszen nincs miből:
 mosolyog hát kenyéren s vizen élve,
 s bizonyos, hogyha eltávozik innen
 harsonák között léphet majd az égbe.